

ДЖ. ЛОНДОН «ПІВНІЧНІ» ОПОВІДАННЯ

«Син вовка», «Бог його батьків», «Діти морозу», «Любов до життя», «Дочка снігів», «Біла тиша»

1. Історія створення «Північних» оповідань

У 1897 році на півночі Америки, в Клондайку, знайшли золото. В дикі простори Аляски - країну Білої холодної пустелі потягнулися тисячі бідняків ті, кого називають природженими романтиками. Джек Лондон, тоді ще початківець письменник, був з їх числа. На Алясці Лондон не розбагатів, але він зібрав там найцінніший матеріал для своїх творів, які познайомили американців з Північчю. Дерев'яні поселення, сорокаградусна холоднеча, довгі полярні ночі, життя, повне смертельного ризику, де перемагає найсильніший, - в таких умовах жили і боролися герої «Північних оповідань»

2. Тематика "Північних" оповідань:

- тема боротьби сильної особистості зі стихією, утвердження моральних якостей людей, їхньої взаємодопомоги, дружби, людяності ("Біла тиша", "Північна Одиссея", "Любов до життя", "На сороковій милі");

- тема згубного впливу грошей на душу людини, романтичне протиставлення природи і цивілізації ("Людина зі шрамом", "Тисяча дюжин", "У далекому краї");

- тема згубного впливу "копальневої цивілізації", пов'язаного з насадженням пороків і деградацією особистості ("На кінці веселки", "Те, чого не можна забути");

- тема трагічної долі індіанців, зображення їхньої самотньої культури, протиставлення шляхетності і мужності індіанців хижацтву "білих вовків" ("Ліга старих", "Велика загадка", "Мужність жінки").

3. Герої північних оповідань – золотошукачі, бродяги, мисливці, авантюристи, аборигени Аляски — індіанці й ескімоси. Для героїв Дж. Лондона неможливий традиційний розподіл на позитивних і негативних. Навіть ті, котрих жене на Північ золота лихоманка, повинні мати мужність, рішучість, сміливість, щоб зануритися в Білу Тишу. Тому людське перемагає зле. **Позитивний герой письменника** — фізично і духовно сильний, здатний до самовідданої дружби і любові, великодушний і безкорисливий, сміливий і цілеспрямований.

Дж. Лондон «Жага до життя»

1. Жанр: оповідання

«Жага до життя» - оповідання, доведення:

- Невеликий прозовий твір;
- Невелика кількість героїв (двоє);
- Однолінійний сюжет;
- Невеликий проміжок часу (декілька тижнів);
- Стислі описи.

2. Тема: як людина бореться за життя в Білій Пустелі

3. Ідея: ушляхетлення людини, яка кидає виклик смерті і перемає її, сили волі, витримки, жаги до життя

4. Елементи сюжету

Експозиція – опис Півночі та золотошукачів.

Зав'язка – Білл кидає свого хворого товариша.

Розвиток дій – герой бореться за життя.

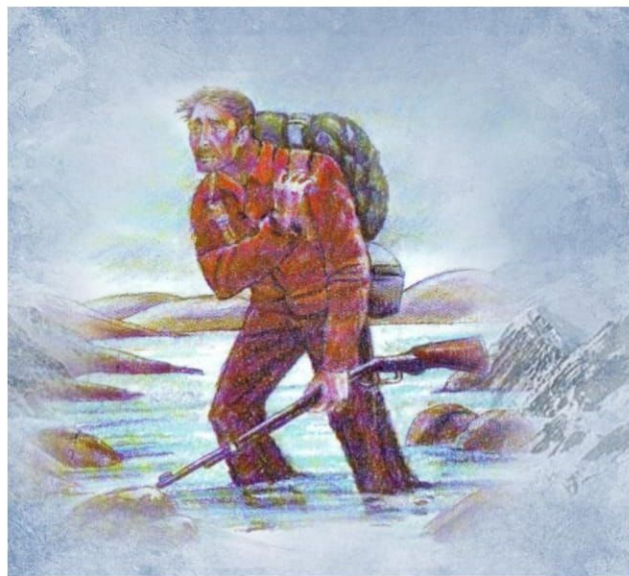
Кульмінація – сутичка з вовком.

Розв'язка – порятунок героя.

5. Проблеми, які порушені у творі: проблеми людської гідності, життя і смерті, дружби та зради)

6. Роль природи

Природа на початку. «Сонце ховалося за товщею сизих хмар. Прокинувся він о шостій ранку і якусь часину нерухомо лежав на спині, втупившись очима в сіре небо. Ніде ані деревця, ні кущика — саме тільки сіре море моху, серед якого розкидано сірі скелі, сірі озерця та сірі струмки. Небо теж було сіре. А на небі ні сонця, ні навіть поблиску сонця.»

Природа в кінці. «Зійшло яскраве сонце... Погода була прекрасною. Почалося коротке бабине літо північних широт». «Бабине літо ще продовжувалося»

7. Висновки: кожна Людина повинна боротися за своє життя, бути здатною постояти за себе, нести в собі знаряддя сили, сміливості, доброзичливості, духовної і громадянської відваги і, найголовніше,— Любити Життя, сповнене духовної боротьби.

Випробування героя

1. підвернув ногу	Той, що йшов позаду, посковзнувся на гладенькому валуні й ледве не впав, але в останню мить утримався на ногах, голосно зойкнувши з болю. Мабуть, у нього запаморочилась голова; заточившись, він випростав вільну руку, ніби шукав опертя. Ставши рівно, він спробував ступити вперед, але знов похитнувся і мало не впав. — Агов, Біле! Я підвернув ногу!
2. зрада друга	Біл так і не оглянувся. Товариш дивився йому вслід, і, хоч його обличчя ніяк не пожвавилось, очі засвітилися тугою пораненого оленя. Біл вийшов, кульгаючи, на той берег і подався далі, не повертаючи голови. Чоловік, що стояв серед потоку, вдивлявся йому вслід.— Біле! — гукнув він ще раз. Це був благальний крик дужої людини, що потрапила в біду, але Біл не обернувся.
3. самотність	Він озирнув те коло світу, в якому залишився. Невесела картина. З усіх боків, аж до обрію, одноманітна пустеля, пагорби всі пологі й низькі. Ані деревця, ані кущика, ні травинки — нічого, крім безкрайньої страшної пустки; і в його очах нараз проблиснув страх.
4. голод	"Голод давався взнаки". " голод гнав його вперед". "...рибка втекла", ін з'їв двох пічкурів сирими "лиш тому, що наказував розум. Чоловік усвідомлював: щоб вижити, треба їсти". "Він страшенно ослаб, йому паморочилося в голові, іноді так, що аж в очах темніло. Його почали мучати галюцинації, муки голоду щоразу повертали розум, до дійсності". Але його діяв лише голод: цілу ніч йому снилися обіди, бенкети та столи, заставлені найрізноманітнішими стравами.
5. поєдинок з ведмедем	Одчайдушну хоробрість змило хвилею страху. А що, коли звір нападе на нього, слабосилого? Він міцніше затис у руці ножа і подивився просто у вічі ведмедеві. Ведмідь став на задні лапи й вичікувально рикнув. Якби чоловік побіг, ведмідь погнався б за ним, але чоловік не втік. Осмілілий зі страху, він теж загарчав, дико, люто, вкладаючи в це гарчання весь свій страх. Ведмідь одступив убік, погрозиливо рикаючи: він і сам злякався цієї загадкової істоти, що стояла прямо й не боялась його.
6. боротьба з вовком	він угледів вовчу голову. Гострі вуха не стирчали догори, як у інших вовків; очі були тьмаві й налиті кров'ю, голова понурилася. Він був хворий. Звір не зводив з нього голодного погляду. Він то ліз навкарачки, то непритомнів, а вовк усе плентався слідом за ним, кашляючи і хриплячи. Його коліна стали суцільною раною, як і ноги; кривава смуга тяглася за ним по каменях та мохові. Якось, оглянувшись, він побачив, що вовк пожадливо вилизує слід, і зрозумів, який його чекає кінець, якщо... якщо він сам не вб'є вовка. І почалась одвічна страшна трагедія боротьби за існування: хвора людина повзла, хворий вовк шкутильгав за нею — дві вмирущі істоти волоклися через пустелю, чигаючи на життя одна одної.
Герой на судні Бедфорт.	Вони обстежили нишком його койку. В ній знайшлося повно сухарів, матрац був напханий сухарями, в кожному закутку були сухарі. І все ж чоловік мався при своєму розумі. Просто він уживав запобіжних заходів на випадок голоднечі, та й годі. Вчені сказали, що це минеться; воно й справді минулося, перш ніж «Бедфорд» кинув якір у бухті Сан-Франциско.

Герой Д. Лондона переживає різні почуття, що стосуються його фізичного й морального стану, та проявляє позитивні якості характеру. Герой відчуває **змореність** від довгої дороги, холод Білої пустелі, **тугу** від усвідомлення зради товариша, **страх самотності**, **голод**, який не вгамовується мізерною

«їжею», **біль** у ногах, розтертих до крові, та замученому тілі, **відчай** від марних спроб роздобути їжу, **виснаженість**, що призводить до галюцинацій. Сміливість, виявлена під час зустрічі з ведмедем, усвідомлення нестримного бажання жити, спокій, що змінив страх, **терпіння**, з яким герой продовжує свій важкий шлях, **сила волі** у поєдинку з вовком.

Джерела

- Весельская, Н.** Джек Лондон. Северные рассказы : урок-поиск (фрагмент) / Н. Весельская // Всесвітня література та культура. - 2006. - N7/8. - С. 26-29.
- Волощук Є.В.** Світова література: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - Видавництво: К.: Генеза, 2014.
- Гриньова, І.** "Я зробив предметом свого поклоніння Людину" (Джек Лондон). Джек Лондон "Жага до життя" [Текст] / І. Гриньова // Зарубіжна література (Шкільний світ). - 2010. - N 8. - С. 10-12.
- Гузь, О. О.** Вивчення повісті Джека Лондона "Біле ікло": система уроків, 8 клас [Текст] / О. О. Гузь // Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. - 2008. - N 2. - С. 23-39.
- Зарудня, І.** Вивчення оповідань "Воля до життя" О. Довженка та "Любов до життя" Джека Лондона крізь призму навчального діалогу // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. - 2010. - N 5. - С. 21-24.
- Івасюк, Н. Г.** З досвіду роботи: конспекти уроків за творами Джека Лондона, Льюїса Стівенсона та Рея Бредбері [Текст] / Н. Г. Івасюк // Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. - 2009. - N 5. - С. 27-29.
- Івасюк, Н. Г.** З досвіду роботи: конспекти уроків за творами Джека Лондона, Льюїса Стівенсона та Рея Бредбері // Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. - 2009. - N 5. - С. 27-29.
- Карпець, О.** Трагічний пошук сенсу: життя і творчість Джека Лондона [Текст] / О. Карпець // Зарубіжна література (Шкільний світ). - 2010. - N 8. - С. 8-10.
- Конопля, Т. Г.** Узагальнення та систематизація знань за творчістю Джека Лондона у 8 класі: урок-гра [Текст] / Т. Г. Конопля // Зарубіжна література в школі (Основа) : Науково-методичний журнал. - 2007. - N 18. - С. 16-17.
- Кравченко, Р. О.** Джек Лондон. "Любов до життя". Сюжет та ідея твору [Текст] / Р. О. Кравченко // Все для вчителя : Інформаційно-практичний бюлетень. - 2009. - N 9/10. - С. 153-155.
- Марценюк, Г.** Любити цей суворий край: пейзажі Північної Америки в романі Джека Лондона "Біле Ікло" і в живописі П. Кента [Текст] / Г. Марценюк // Зарубіжна література (Шкільний світ). - 2010. - N 8. - С. 15-16.
- Ніколенко О. М.** Світова література: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./О. М. Ніколенко, Т. М. Конєва, О. В. Орлова та ін. — К. : Грамота. 2014.
- Ніколенко О.М.** Книжка для вчителя: Уроки зі світової літератури в 6 класі (Серія «Бібліотека словесника»)/О.М. Ніколенко, Л. В. Мацевко-Бекерська, О. В. Орлова. — К.: Грамота, 2014.
- Павлунь, А. П.** Джек Лондон - співець сильних і благородних почуттів: урок додаткового читання за повістю "Біле Ікло". 6 клас [Текст] / А. П. Павлунь // Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. - 2009. - N 5. - С. 40-42.
- Паращич В. В.** Усі уроки світової літератури. 6 клас. II семестр. — Х. : Вид. група «Основа», 2014.
- Сискаєва, Т. В.** Життєві уроки (за творчістю Джека Лондона // Все для вчителя : Інформаційно-практичний бюлетень. - 2010. - N 13/14. - С. 7-10.
- Федорова Л.В.** Світова література. 6 клас. Схеми інтерактивних конспектів. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2014.
- Хроменко, І.** Вивчення оповідання Джека Лондона "Любов до життя", 6 клас [Текст] / І. Хроменко // Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. - 2007. - N 12. - С. 28-31.
- Чередник Л. А.** Світова література. 6 клас : розробки уроків. — Х. : Вид-во «Ранок», 2014.—
- Янкович, О. В. Ханчук І. Д.** Чи нікчемна людина?: урок додаткового читання за твором Джека Лондона "Жага до життя". // Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. - 2008. - N 1. - С. 42-44.
- Ярець Л.В.** Світова література : посібник для вчителя: 6 клас /Л.В. Ярець, Г.Є. Гонташ. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014.